
ASIO ja EU:N SAAVUTETTAVUUSDIREKTIIVI

Tässä dokumentissa kuvataan, miten Asio Varausjärjestelmästä tuotetut nettivarauspalvelut toteuttavat EU:n Saavutettavuusdirektiivin mukaisia vaatimuksia.

Nettipalveluiden saavutettavuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki voisivat käyttää digitaalisia palveluita tilanteesta riippumatta. EU:n Saavutettavuusdirektiivi edistää käyttäjien yhdenvertaisuutta. Maailmanlaajuisesti jopa 15% ihmisistä eivät pysty käyttämään verkkopalveluita, koska niitä ei ole suunniteltu oikein.

Saavutettavuusdirektiivin pohjana on Web Content Accessibility Guidelines eli WCAG-standardi. Standardiin kuuluu kriteereitä, jotka saavutettavan verkkopalvelun pitää täyttää.

<https://www.w3.org/Translations/WCAG20-fi/>

Saavutettavuusdirektiivi koskee julkishallinnon verkko- ja mobiilipalveluita. Mukaan kuuluvat esimerkiksi kunnat, koulut ja virastot sekä tahot, jotka saavat valtiolta tukea verkkopalveluihin.

23.9.2018 jälkeen julkaistujen verkkosivustojen pitää olla saavutettavuusvaatimusten mukaisia 23.9.2019 mennessä.

Ennen 23.9.2018 julkaistujen verkkosivustojen pitää olla saavutettavuusvaatimusten mukaisia 23.9.2020 mennessä.

Mobiilisovellusten pitää olla saavutettavuusvaatimusten mukaisia 23.6.2021 mennessä.

Asio-Data pitää Saavutettavuusdirektiiviä erittäin tärkeänä kaikkia verkkopalveluita suunniteltaessa ja toteutettaessa. Asio-Data soveltaa Saavutettavuusvaatimuksia Kuntaliiton julkaisun ja ohjeistuksen pohjalta seuraavasti:

<https://www.kuntaliitto.fi/tilastot-ja-julkaisut/verkko-opaat/saavutettavuusopas/1-4-saavutettavuusdirektiivi-lyhyesti>

1) Havaittavuus

1.1 Tarjota tekstivastineet kaikelle ei-tekstuaaliselle sisällölle siten, että sisältö voidaan muuttaa muihin tarvittaviin muotoihin, kuten isokokoiseksi tekstiksi, pistekirjoitukseksi, puheeksi, symboleiksi tai yksinkertaisemmaksi kieleksi.

--> Asio-Datan nettipalveluissa esitettäviin kuviin tuotetaan ALT-tiedot.

1.2 Tarjota vastine aikasidonnaiselle medialle.

--> Koskee käytännössä karuselleja, videoita jne. Asio-Datan nettipalveluihin ei lähtökohtaisesti kytketä aikasidonnaisia medioita.

1.3 Tuota sisältöä, joka voidaan esittää eri tavoin (esimerkiksi yksinkertaisemman asettelu avulla) informaatiota tai rakennetta menettämättä.

--> Asio-Datan nettipalvelut suunnitellaan ja toteutetaan responsiivisuuden periaatteella.

1.4 Helpota käyttäjiä näkemään ja kuulemaan sisältö lisäämällä taustasta erottuva etuala.

--> Esimerkki: jos sivustolla on taustakuva, niin tekstin alla pitää olla riittävän kontrastin tarjoava taustaväri eikä esim. tekstiä suoraan kuvan päällä. Asio-Datan nettipalvelut toteutetaan tällaiset huomioiden.

2) Hallittavuus

2.1 Toteuta kaikki toiminnallisuus siten, että se on käytettävissä näppäimistöltä.

--> Asio-Datan nettipalveluratkaisuissa tämä toteutuu muuten, paitsi sellaisten käyttöliittymäkomponenttien osalta, joiden käyttö on suunniteltu tapahtuvan hiirellä maalaamalla tai klikkaamalla. Maalaaminen ja klikkaaminen koskee erityisesti nettivarauskalenterien käyttöliittymäkomponentteja, joita ei ole suunniteltu näppäimistöllä käytettäväksi.

2.2 Anna käyttäjille tarpeeksi aikaa lukea ja käyttää sisältöä.

--> Asio-Datan nettipalveluissa ei ole automaattisesti piiloon meneviä sisältöjä.

2.3 Älä suunnittele sisältöä tavalla, jonka tiedetään aiheuttavan sairauskohtauksia.

--> Asio-Data huomioi tämän osana visuaalista käyttöliittymäsuunnittelua. Käyttöliittymään ei toteuteta minkäänlaisia vilkkuvia tai muutoin häiritseviä elementtejä.

2.4 Tarjoa käyttäjille tapoja navigoida, etsiä sisältöä ja määrittää sijaintinsa.

--> Asio-Datan nettipalveluissa on useita tapoja löytää sisältöjä. Esimerkiksi:

- * Navigointi: perinteinen navigaatio on julkisissa varausportaaleissamme aina hakujen rinnalla, ja se on lisäksi responsiivinen.
- * Etsintä: tilan haku nimellä, käyttötarkoitushaut ja vapaan tilan hakukone vastaavat tähän tarpeeseen.
- * Sijainnin määrittely: Sivujen otsikointi (myös HTML-meta-title) sekä murupolut (breadcrumbs).

3) Ymmärrettävyys

3.1 Tee tekstisisällöstä luettavaa ja ymmärrettävää.

--> Asiakkaamme tyypillisesti itse vastaavat kotisivujensa tekstisisällöstä. Asio-Datan toteutuksessa huomioidaan ohjelman generoimat kiinteät tekstisisällöt, jotka toteutetaan luottavasti ja ymmärrettävästi.

3.2 Tee verkkosivuista sellaisia, että niiden ilmiäsu ja toiminta ovat ennakoitavissa.

--> Asio-Datan nettipalvelut käyttävät yleisesti tunnistettavia visuaalisia vihjeitä nettipalveluiden toiminnallisissa osissa. Esimerkkejä:

- * Lomakekomponentit kuten radiot, selectit, checkboxit ja buttonit ovat ulkoasultaan sellaisia, että ne ovat

helposti tunnistettavissa.

* Klikattavat linkit ovat selvästi näkyvillä, ja niihin on liitetty joko alleviivaus tai kuvake.

3.3 Auta käyttäjiä välttämään ja korjaamaan virheitä.

--> Asio-Datan nettipalvelut soveltavat ennakointia seuraavasti:

* Lomakkeiden syötteet validoidaan ja virhetilanteista kerrotaan selkeästi käyttäjälle. Virheellinen syöte ei aiheuta muiden syötettyjen tietojen häviämistä.

* Toimimattomat nappulat ja linkit piilotetaan tai korostetaan visuaalisesti ymmärrettävällä tavalla.

* Toimintoihin kytketään käyttäjän paluutoiminto, josta voi korjata aiemmin syötetyn virheellisen tiedon tai virheen.

4) Lujatekoisuus

4.1 Maksimoi yhteensopivuus nykyisten ja tulevien asiakasohjelmien kanssa, mukaan lukien avustavat teknologiat.

--> Asio-Data käyttää nettipalveluiden tuotannossa viimeisimpiä hyväksi havaittuja teknologioita. Asio-Datan nettipalvelut ovat toteutettu HTML5:llä ja javascriptillä sekä CSS:llä, ilman eksoottisia lisäteknikoita. Avustavien teknologioiden tukea (esim. screen-readereille metatietoja) käytetään tarpeen vaatiessa ja harkitusti.